

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

849

Na temelju članka 77. stavka 13. i članka 78. stavka 4. Zakona o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, broj 46/22) te članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19 i 155/23) ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za europske poslove, donosi

PRAVILNIK O INTEGRIRANOJ ZAŠTITI BILJA

OPĆE ODREDBE

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju opća načela integrirane zaštite bilja i način njihove provedbe u praksi, polazna temeljna načela za pojedine kulture ili sektor za zajedničku poljoprivrednu politiku, popis mjera integrirane zaštite bilja koje se smatraju nadstandardom za pojedini proizvodni sektor, donošenje smjernica za integriranu zaštitu bilja koje se odnose na poljoprivredne kulture ili proizvodne sektore, vrste mjera u integriranoj zaštiti bilja, obveze profesionalnih korisnika po pitanju integrirane zaštite bilja, vođenje evidencije o mjerama integrirane zaštite bilja, način ocjene uspješnosti mjera u integriranoj zaštiti bilja te ciljevi, trajanje i način prijave u Program provedbe i demonstracije integrirane zaštite bilja.

Veza s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Prilog III. Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida (SL L 309, 24. 11. 2009.) (u daljnjem tekstu: Prilog I.).

Pojmovnik

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Opća načela integrirane zaštite bilja* su načela iz Priloga I. ovoga Pravilnika koja uključuju prevenciju, suzbijanje i praćenje štetnih organizama, donošenje odluka, opće mjere suzbijanja štetnih organizama, procjenu primijenjenih mjera te služe kao opće smjernice poljoprivrednim proizvođačima kako bi smanjili ovisnost o primjeni pesticida.

2. *Polazna temeljna načela integrirane zaštite bilja* su obvezne standardne mjere prevencije, suzbijanja i praćenja štetnih organizama na pojedinim poljoprivrednim kulturama ili proizvodnim sektorima (u daljnjem tekstu: standardi u integriranoj zaštiti bilja).

3. *Nadstandardi u integriranoj zaštiti bilja* su dodatne mjere u integriranoj zaštiti bilja koje poljoprivredni proizvođač dobrovoljno provodi.

4. *Demonstracijske farme* su poljoprivredna gospodarstva koja služe za prikaz primjene mjera iz integrirane zaštite bilja i načina uzgoja poljoprivrednih kultura, s naglaskom na primjeni nekemijskih mjera i odabiru pesticida nižeg rizika a jednakog ili učinkovitijeg djelovanja, za razmjenu iskustava poljoprivrednika u okruženju te kao potpora zajedničkom stvaranju znanja između poljoprivrednika i drugih sudionika.

5. *Agrotehničke mjere kojima se utječe na intenzitet pojave štetnih organizama* su: odabir položaja i parcele, područja uzgoja, kultivara, sjemena ili sadnog materijala te svih segmenata tehnologije proizvodnje općenito.

6. *Ekonomski prag štetnosti* predstavlja brojnost populacije štetnika na kojoj je ekonomska šteta jednaka troškovima suzbijanja, uključujući i trošak ekološke štete.

7. *Prag odluke (kritični broj)* je ona razina zaraze, često manja od ekonomskog praga štetnosti ili izražena u drugim jedinicama, kod koje se pristupa suzbijanju štetnog organizma.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovome Pravilniku imaju isto značenje kao i pojmovi iz Zakona o održivoj uporabi pesticida (»Narodne novine«, broj 46/22.) (u daljnjem tekstu: Zakon).

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Opća načela integrirane zaštite bilja

Članak 4.

(1) Opća načela integrirane zaštite bilja sadržana su u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

(2) Prevencija i suzbijanje štetnih organizama iz Priloga I. točke 1. ovoga Pravilnika obuhvaćaju početne radnje poduzete na razini načina uzgoja bilja kako bi se smanjila jačina napada i učestalost pojave štetnih organizama, kao što su izbor položaja, tolerantne/otporne sorte, zdravog odnosno certificiranog sadnog materijala i sjemena, agrotehničkih mjera kao što su gnojidba, navodnjavanje, plodored i dr. i očuvanja prirodnih neprijatelja kao što su predatori i parazitoidi.

(3) Praćenje štetnih organizama iz Priloga I. točke 2. ovoga Pravilnika nužno je radi donošenja pravovremenih odluka o mjerama suzbijanja temeljem sustava izvještajno-prognoznih poslova koji uzima u obzir stvarnu ili predviđenu pojavu štetnih organizama u skladu s Prilogom I. točkom 3. ovoga Pravilnika.

(4) U slučaju odluke o tretiranju, u Prilogu I. točkama 4. do 7. ovoga Pravilnika sadržane su izravne mjere suzbijanja štetnih organizama koje se mogu poduzeti uzevši u obzir dostupne mogućnosti.

(5) U Prilogu I. točki 8. ovoga Pravilnika propisano je da profesionalni korisnici procjenjuju svoje postupke s ciljem poboljšanja primjene integrirane zaštite bilja.

Način provedbe općih načela integrirane zaštite bilja

Članak 5.

(1) Opća načela integrirane zaštite bilja u praksi se provode kroz primjenu standarda integrirane zaštite bilja, dobrih poljoprivrednih praksi te primjenom nadstandarda gdje je primjenjivo.

(2) Pri uzgoju poljoprivrednih kultura mora se provoditi odgovarajući plodored, gdje je to primjenjivo, u skladu sa smjernicama za integriranu zaštitu bilja.

(3) Optimalan rast usjeva/nasada osigurava se uravnoteženom gnojidbom organskim i mineralnim gnojivima, u skladu s potrebama poljoprivredne kulture i tehnikom navodnjavanja, gdje je to primjenjivo.

(4) U poljoprivrednoj proizvodnji prednost se daje korištenju certificiranog sjemena ili sadnog materijala i tolerantnih sorti.

(5) Strojevi i oprema koji se koriste na poljoprivrednim površinama moraju se nakon uporabe očistiti radi sprječavanja širenja štetnih organizama.

(6) Za suzbijanje štetnih organizama na poljoprivrednim kulturama, prednost se daje slijedećim mjerama zaštite bilja, gdje je primjenjivo:

- mehaničko ili fizikalno suzbijanje korova
- mehaničko uklanjanje napadnutih ili zaraženih biljaka, dijelova biljaka ili štetnih organizama
- uporaba sredstava za zaštitu bilja registriranih u Republici Hrvatskoj na osnovi mikroorganizama, biljnih ekstrakata, feromona, semiokemikalija i drugih aktivnih tvari prirodnog podrijetla te aktivnih tvari niskog rizika
- ispuštanje korisnih makroorganizama
- uporaba osnovnih tvari u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ
- uporaba sredstava za zaštitu bilja registriranih u Republici Hrvatskoj na osnovi aktivnih tvari koje su dopuštene u ekološkoj proizvodnji u skladu s propisima o ekološkoj proizvodnji.

Standardi u integriranoj zaštiti bilja

Članak 6.

(1) Primjena standarda u integriranoj zaštiti bilja obvezna je za sve proizvođače poljoprivrednih kultura ili proizvodnih sektora.

(2) Standardi u integriranoj zaštiti bilja pri uzgoju poljoprivrednih kultura su preventivne mjere, redovito praćenje pojave štetnih i korisnih organizama, njihova identifikacija te uzimanje u obzir kritičnog broja pri odluci o tretiranju.

(3) Standardi u integriranoj zaštiti bilja prilagođavaju se uzgoju pojedine poljoprivredne kulture ili proizvodnom sektoru.

(4) Osim standarda iz stavka 2. ovoga članka, standardima u integriranoj zaštiti bilja smatraju se i mjere koje se odnose na uvjetovanost, odnosno standardi za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete zemljišta (GAEC) i mjere koje su kao standardi navedene u smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedinačne poljoprivredne kulture i proizvodne sektore.

Nadstandardi u integriranoj zaštiti bilja

Članak 7.

(1) Primjena nadstandarda u integriranoj zaštiti bilja dobrovoljna je za sve proizvođače poljoprivrednih kultura ili proizvodnih sektora.

(2) Mjere koje se smatraju nadstandardima u integriranoj zaštiti bilja navedene su u Prilogu II. ovoga Pravilnika, a detaljno su razrađene u smjernicama za integriranu zaštitu bilja.

(3) Popis mjera koje se smatraju nadstandardima u integriranoj zaštiti bilja redovito se ažurira.

Smjernice za integriranu zaštitu bilja

Članak 8.

Smjernice za integriranu zaštitu bilja mogu sadržavati:

– popis najvažnijih štetnih organizama koji zahtijevaju redovite mjere zaštite za pojedinu poljoprivrednu kulturu ili proizvodni sektor

– popis prirodnih neprijatelja

– pragove odluke

– popis preventivnih (neizravnih) i izravnih mjera zaštite razvrstanih po kategorijama te njihova ograničenja

– plodored, ako je primjenjiv

– obrazac samoprocjene

– popis standarda u integriranoj zaštiti bilja i mogućih nadstandarda u integriranoj zaštiti bilja

– osnovne zahtjeve dobre poljoprivredne prakse, s obzirom na rad i održavanje uređaja za primjenu pesticida.

Vrste mjera u integriranoj zaštiti bilja

Članak 9.

(1) U integriranoj zaštiti bilja primjenjuju se biološke, biotehničke, fizikalne, mehaničke i kemijske mjere zaštite bilja te ostale agrotehničke mjere pri čemu je uporaba kemijskih sredstava za zaštitu bilja ograničena na najnužniju mjeru potrebnu za održanje populacije štetnih organizama ispod razine praga odluke.

(2) Integrirana zaštita bilja daje prednost biološkim, biotehničkim, mehaničkim i fizikalnim mjerama izravne zaštite koje su ekološki povoljnije od kemijske zaštite.

(3) U integriranoj zaštiti dozvoljena je primjena sintetskih kemijskih sredstava za zaštitu bilja uz ograničenja.

(4) Preventivne (neizravne) mjere podrazumijevaju plodored, tolerantne sorte, sklop, ishranu bilja, obradu tla, navodnjavanje i ostale agrotehničke mjere kojima se nastoji smanjiti rizik gubitaka kvalitete i kvantitete koje nanose štetni organizmi.

(5) Opravdane mjere zaštite bilja podrazumijevaju upravljanje štetnim organizmima ispod praga ekonomske štetnosti pri čemu se odluka o primjeni sredstava za zaštitu bilja donosi na osnovi dostupnih alata kao što su prognozni modeli, praćenje, znanstveno utvrđeni kritični brojevi i sustavi zaštite bilja.

(6) Izravne mjere zaštite provode se u slučaju kada preventivne neizravne mjere zaštite nisu dovoljno učinkovite u suzbijanju štetnih organizama, što ima za posljedicu značajne gospodarske gubitke.

(7) Sve mjere koje se provode razvrstane su po kategorijama u »zelene, žute i crvene« s obzirom na opasnost za zdravlje ljudi i okoliš.

(8) U zelene mjere ubrajaju se one mjere koje smanjuju utjecaj štetnih organizama:

- primjenom preventivnih (neizravnih) mjera zaštite
- praćenjem štetnika i primjenom ekonomskih pragova štetnosti
- primjenom bioloških, biotehničkih, mehaničkih i fizikalnih mjera izravne zaštite, tzv. nepesticidnih mjera zaštite kao što su biološko suzbijanje (predatori i parazitoidi), bio-pesticidi, SIT tehnika, metoda konfuzije, metoda privuci i ubij, mehaničko suzbijanje korova, zaštitne mreže, solarizacija tla

- primjenom osnovnih tvari.

(9) U žute mjere ubrajaju se one mjere koje su manje opasne za okoliš i zdravlje ljudi:

- kemijske mjere zaštite s minimalnim negativnim utjecajem na korisne organizme i okoliš
- primjena minimalnih odobrenih količina i broja tretiranja sredstava za zaštitu bilja tijekom vegetacijske sezona u optimalno vrijeme
- antirezistentna strategija i provjera učinkovitosti korištene mjere zaštite bilja praćenjem štetnog organizma.

(10) U crvene mjere ubraja se primjena sredstava za zaštitu bilja za koje je dokazano da djeluju negativno na prirodne neprijatelje, ali su odobrena za primjenu na određenoj poljoprivrednoj kulturi i primjenjuju se uz ograničenja.

Obveze profesionalnih korisnika

Članak 10.

(1) Profesionalni korisnik mora provoditi integriranu zaštitu bilja od štetnih organizama na svim uzgojnim površinama neovisno o vrsti proizvodnje sukladno ovom propisu.

(2) Profesionalni korisnik optimalnom kombinacijom preventivnih mjera, nekemijskih mjera zaštite bilja i sredstava za zaštitu bilja osigurava rast poljoprivrednih kultura i omogućava suzbijanje štetnih organizama.

(3) Profesionalni korisnik mora redovito pregledavati usjeve i nasade, suzbijati pojavu štetnih organizama te prema vlastitoj prosudbi i iskustvu odabrati najprikladniji način zaštite bilja uvažavajući opća načela i standarde integrirane zaštite bilja.

(4) Za suzbijanje štetnih organizama profesionalni korisnik uzima u obzir podatke o pragu odluke, ako postoje te vodi računa o primjeni pesticida u optimalnim rokovima i povoljnim vremenskim prilikama.

(5) Profesionalni korisnik mora, prije odluke o primjeni pesticida, razmotriti mogućnost primjene bioloških, fizikalnih, mehaničkih i drugih nekemijskih mjera te primjenu osnovnih tvari.

(6) Pri odabiru pesticida, profesionalni korisnik daje prednost pesticidima niskog rizika, pesticidima čija je aktivna tvar prirodnog podrijetla, pesticidima koji sadrže aktivne tvari dopuštene u ekološkoj poljoprivredi, pesticidima s različitim mehanizmima djelovanja te pesticidima koji su specifični i učinkoviti sukladno namjeni pesticida te koji djeluju najmanje štetno na zdravlje ljudi, neciljane organizme i okoliš.

(7) Profesionalni korisnik može primijeniti pesticide za profesionalnu uporabu kada ocijeni da se ostalim nekemijskim mjerama i pesticidima iz stavka 6. ovoga članka ne može postići zadovoljavajući učinak u suzbijanju štetnih organizama.

Vođenje evidencije o mjerama integrirane zaštite bilja

Članak 11.

(1) Vođenje evidencije o primijenjenim mjerama integrirane zaštite bilja je dobrovoljno, osim za primjenu pesticida u skladu s propisom o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i Zakonom.

(2) U dobrovoljnu evidenciju provedenih mjera integrirane zaštite bilja, koje nisu primjena sredstava za zaštitu bilja, upisuje se datum, primijenjena mjera, ciljani štetni organizam i ARKOD parcela na kojoj je mjera provedena, ako je primjenjivo.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka mogu se voditi u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Način ocjene uspješnosti mjera u integriranoj zaštiti bilja

Članak 12.

(1) Pozitivni učinci integrirane zaštite bilja prate se kroz višegodišnje razdoblje za pojedinu kulturu ili proizvodni sektor i cjelokupno gospodarstvo.

(2) Profesionalni korisnik ocjenom uspješnosti mjera integrirane zaštite bilja razmatra mogućnosti poboljšanja primijenjenih mjera u narednim godinama.

(3) Za ocjenu uspješnosti mjera mogu se koristiti pokazatelji produktivnosti, ekonomske održivosti, radnog opterećenja, raznolikosti usjeva, intenziteta napada štetnih organizama, intenziteta pojave šteta, opterećenosti poljoprivrednih proizvoda s ostacima pesticida i očuvanja prirodnih neprijatelja (predatora i parazitoida) u svrhu postizanja ravnoteže između štetnika i korisnog organizma.

(4) Obrazac ocjene uspješnosti primijenjenih mjera integrirane zaštite bilja dio je smjernica za pojedine proizvodne kulture ili sektore (u daljnjem tekstu: obrazac samoprocjene).

(5) Obrazac samoprocjene sastoji se od pitanja koja se odnose na procjenu utjecaja provedenih mjera na cjelokupno gospodarstvo te od pitanja kojima se procjenjuje uspješnost provedenih mjera za svaku pojedinu kulturu ili proizvodni sektor, uz naznaku površina na kojima su kulture uzgajane i vegetacijske sezone.

(6) Obrazac samoprocjene može sadržavati pitanja o utjecaju provedenih mjera na promjene u brojnosti štetnih organizama, količini uroda, količini i troškovima primijenjenih pesticida, ukupnim troškovima, radnom opterećenju i stupnju rentabilnosti, za koja korisnik odabire jedan od ponuđenih odgovora.

(7) Osim odgovora na pitanja iz stavaka 5. i 6., korisnik može u obrazac samoprocjene unijeti vlastita zapažanja o sekundarnim učincima primijenjenih mjera na pojavnost korisnih i neciljanih organizama, kao i na plodnost i kondiciju tla.

Ciljevi Programa provedbe i demonstracije integrirane zaštite bilja

Članak 13.

(1) Ciljevi Programa provedbe i demonstracije integrirane zaštite bilja (u daljnjem tekstu: Program) su dijeljenje iskustava u primjeni integrirane zaštite bilja u okruženju »poljoprivrednik za poljoprivrednika«, podržavanje prijenosa znanja između poljoprivrednika, usvajanje inovacija i povezivanje s javnošću s ciljem podizanja svijesti o integriranoj zaštiti bilja, suradnja s akademskom zajednicom, institutima i ustanovama koje se bave istraživanjima u integriranoj zaštiti bilja, demonstracija mogućnosti smanjenja potrebe korištenja pesticida uz istovremeno zadržavanje ekonomske isplativosti proizvodnje kroz demonstracije sustava uzgoja sa smanjenom primjenom pesticida i promjene u poljoprivrednoj praksi proizvođača.

(2) Demonstracijske aktivnosti mogu biti u rasponu od jednokratnih događaja, gdje se poljoprivrednici, savjetnici i javnost okupljaju u redovitim intervalima radi procjene uspješnosti mjera na poljoprivrednom gospodarstvu, do stalnih istraživačkih aktivnosti, gdje se istražuju i demonstriraju inovativne tehnologije i pristupi.

(3) Istraživačke aktivnosti mogu provoditi sveučilišta, veleučilišta, znanstveni instituti i druge ustanove, poslovni subjekti, organizacije i pojedinci koji su dionici sustava prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS).

Trajanje Programa

Članak 14.

(1) Program traje pet godina.

(2) U razdoblju iz stavka 1. ovoga članka poljoprivredni proizvođači imaju na raspolaganju stalnog savjetnika i kompenzaciju za mogući gubitak uroda.

Način prijave u Program

Članak 15.

(1) Ministarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama Program i poziv na iskazivanje interesa za sudjelovanje poljoprivrednih proizvođača u Programu.

(2) Korisnici Programa jesu poljoprivredni proizvođači u području ratarstva, voćarstva, vinogradarstva i povrćarstva.

(3) Poljoprivredni proizvođači iz stavka 2. ovoga članka ispunjavaju obrazac za prijavu za demonstracijske farme iz Priloga III. te ga zajedno s potrebnom dokumentacijom elektronički šalju u Ministarstvo.

Prijelazne odredbe

Članak 16.

Smjernice za integriranu zaštitu bilja donijeti će se u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Stupanje na snagu

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/23-01/51

Urbroj: 525-06/252-25-24

Zagreb, 31. ožujka 2025.

PRILOG I

OPĆA NAČELA INTEGRIRANE ZAŠTITE BILJA

1. Prevencija i/ili sprječavanje pojave štetnih organizama postiže se ili potpomaže između ostalog naročito:
  - plodoredom,
  - primjenom odgovarajućih postupaka uzgoja (npr. poticanjem ranog nicanja korova te njegovim mehaničkim uništavanjem prije sjetve ili sadnje bez dodatne obrade tla, podešavanjem rokova i gustoće sjetve, sjetvom podusjeva, konzervacijskom obradom tla, orezivanjem i prorjeđivanjem te izravnom sjetvom),
  - korištenjem, ako je moguće, rezistentnih/tolerantnih sorti i standardnog/certificiranog sjemena i sadnog materijala,
  - primjenom uravnoteženih postupaka gnojidbe, postupaka vapnjenja i navodnjavanja/drenaže,
  - sprečavanjem širenja štetnih organizama provođenjem higijenskih mjera (npr. redovitim čišćenjem strojeva i opreme),
  - zaštitom i poticanjem važnih korisnih organizama, npr. odgovarajućim mjerama zaštite bilja ili korištenjem ekološke infrastrukture unutar i izvan uzgojnih i proizvodnih površina.
2. Štetni se organizmi moraju pratiti odgovarajućim metodama i alatima, ako su oni dostupni. Takve prikladne metode i alati trebaju uključivati vizualne preglede kao i, kad je to moguće, znanstveno utemeljene sustave upozorenja, predviđanja i ranog dijagnosticiranja te korištenje savjeta profesionalnih savjetnika.
3. Na temelju rezultata praćenja profesionalni korisnik mora donijeti odluku hoće li i kada primijeniti mjere zaštite bilja. Čvrsto i znanstveno utemeljeni pragovi odluke bitne su komponente u donošenju odluka. Ako je primjenjivo, prije tretiranja štetnih organizama moraju se uzeti u obzir pragovi odluke utvrđeni za pojedinu regiju, specifična područja, pojedine kulture i posebne klimatske uvjete.
4. Održive biološke, fizikalne i druge nekemijske izravne metode suzbijanja moraju imati prednost pred kemijskim metodama, ako se njima može postići zadovoljavajuća razina zaštite od štetnog organizma.
5. Pesticidi koji se koriste moraju biti što je moguće specifičniji za ciljanu vrstu i moraju imati najmanje moguće učinke na zdravlje ljudi, neciljane organizme i na okoliš.
6. Profesionalni korisnik treba ograničiti uporabu pesticida i drugih metoda na razinu koja je zaista neophodna. To se može postići npr. smanjenom količinom SZB, rjeđom primjenom ili parcijalnom primjenom na ograničeni manji dio površine. Pri tome treba voditi računa da razina rizika mora biti prihvatljiva za vegetaciju i da se ne smije povećati rizik za razvoj rezistentnosti u populaciji štetnih organizama.
7. Kad je poznat rizik od rezistentnosti na neku mjeru zaštite bilja i ako razina zaraze štetnim organizmima zahtjeva ponavljanje primjene pesticida na kulturi, potrebno je primijeniti mjere kojima se sprječava i odgađa razvoj rezistentnosti da bi se zadržala učinkovitost sredstava. To može uključivati korištenje sredstava za zaštitu bilja s različitim načinima djelovanja.
8. Na temelju vođene evidencije o upotrebi pesticida i na temelju praćenja štetnih organizama profesionalni korisnik treba provjeravati uspješnost primijenjenih mjera zaštite bilja.

PRILOG II.

NADSTANDARDI U INTEGRIRANOJ ZAŠTITI BILJA

1. Vođenje evidencije o poduzetim mjerama u integriranoj zaštiti bilja.
2. Ispunjavanje obrasca samoprocjene sukladno smjernicama.

3. Sjetva lovnih biljaka za privlačenje i suzbijanje štetnika, kako je definirano u smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedine poljoprivredne kulture ili sektore.

4. Pregled tla prije sjetve na prisustvo nematoda i zemljišnih štetnika na površinama namijenjenima za sjetvu osjetljivih ratarskih i povrtnih kultura sukladno smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedine poljoprivredne kulture ili sektore.

5. Primjena petogodišnjeg plodoreda u koji su uključene vrste iz minimalno tri botaničke porodice ako je primjenjivo sukladno smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedine poljoprivredne kulture ili sektore.

6. Primjena ekološki prihvatljivih herbicida ako je primjenjivo sukladno smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedine poljoprivredne kulture ili sektore.

7. Mehaničko suzbijanje korova u ratarskim i povrtlarskim usjevima te unutar redova višegodišnjih nasada.

8. Zaštita okoliša i podzemnih voda od onečišćenja vodom koja je korištena za čišćenje uređaja za primjenu pesticida i sadrži ostatke pesticida kroz korištenje:

a) prenosivih spremnika za prikupljanje onečišćene vode

b) izgradnju spremnika u/na zemlji za prikupljanje onečišćene vode

c) izgradnju evaporatora i drugih sustava za prikupljanje, razgradnju, biorazgradnju i isparavanje onečišćene vode.

9. Uporaba uređaja za primjenu pesticida koji ispunjavaju više ekološke zahtjeve:

a) u skladu su s normom za stavljanje na tržište novih strojeva (EN ISO 16119:2014)

b) imaju spremnik za ispiranje spremnika za škropivo ili spremnik za pranje ruku ili sustav za ispiranje ambalaže

c) imaju dodatnu zračnu potporu

d) senzorski uređaji za primjenu pesticida

e) tunelski uređaji za smanjenje zanošenja škropiva

f) imaju dodatnu opremu za smanjenje zanošenja škropiva (dize za smanjenje zanošenja škropiva ili štitnike od zanošenja škropiva) ako je primjenjivo.

10. Korištenje »insect proof« mreža/tkanina i drugih materijala u zaštićenim prostorima i na otvorenom.

11. Nanošenje nanočestica kaolina ili zeolita na krošnje višegodišnjih nasada ako je primjenjivo.

12. Biološka zaštita – korištenje agenasa biološkog suzbijanja (makrobioloških i mikrobioloških).

13. Sakupljanje i zbrinjavanje otpalih plodova biljaka domaćina bolesti i štetnika ako je primjenjivo.

14. Masovni ulov (kao mjera suzbijanja) za određene štetnike – korištenje klopki u kombinaciji sa atraktantima (oranične površine i višegodišnji nasadi) sukladno smjernicama za integriranu zaštitu bilja za pojedine poljoprivredne kulture ili sektore.

15. Podizanje mreže za zaštitu od tuče.

16. Konzervacijska obrada tla.

17. Sadnja otpornih/tolerantnih sorti ako je primjenjivo.

18. Zatravljanje, sjetva trave ili djetelinsko travnih smjesa, ako je primjenjivo.

19. Biofumigacija tla ako je primjenjivo.

20. Fizikalne metode suzbijanja korova:

a) solarizacija tla

b) suzbijanje korova plamenom

c) suzbijanje korova primjenom vruće vode.

21. Sakupljanje otpalog lišća u nasadima jabuke u svrhu smanjenja inokuluma s fuzikladijem (*Venturia inaequalis*).

22. Uništavanje kukuruzovine do 15. travnja u svrhu uništenje gusjenica kukuruznog moljca (*Ostrina nubilalis*).

23. Tretiranje vrućom vodom voćnog i loznog reprodukcijskog i sadnog materijala.
24. Ostavljanje dijela površine za prirodne neprijatelje, tzv. rezervata.
25. Uporaba bioloških sredstava ili sredstava za zaštitu bilja niskog rizika (insekticidi i fungicidi) u hibridnim programima zaštite.
26. Nekorištenje sredstava za zaštitu bilja koja sadrže aktivne tvari koje su kandidati za zamjenu.
27. Primjena ozona.
28. Primjena UV-lampi.
29. Primjena električnih polja.
30. Primjena precizne tehnologije za suzbijanje štetnih organizama.
31. Postavljanje kućica i stupova za ptice.
32. Pohađanje dobrovoljnog treninga, skupa, demonstracija na demonstracijskim farmama, simpozija, ili doškolovanja u području integrirane zaštite bilja.

PRILOG III.

OBRAZAC ZA PRIJAVU ZA DEMONSTRACIJSKE FARME

1. OSNOVNE INFORMACIJE O POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU:				
Naziv poljoprivrednog gospodarstva				
Adresa		Kućni broj		
Županija	Općina/Grad	Poštanski broj		
OIB ili MB		Telefon/Faks		
E-mail adresa		Web-adresa		
Osoba za kontakt:				
Ime i prezime odgovorne osobe		Broj osobne iskaznice		
Adresa prebivališta		OIB		
Telefon/Mobitel		E-mail adresa		
Naziv radnog mjesta				
2. Poljoprivredno gospodarstvo uzgaja sljedeće kulture				
<i>(molimo napisati sve vrste usjeva)</i>				
VRSTE USJEVA				
3. MJERE				
<i>Molimo navesti mjere integrirane zaštite bilja koje poljoprivredno gospodarstvo već provodi</i>				
Da li već provodite demonstracije na svom poljoprivrednom gospodarstvu?			☐ DA	☐ NE
Jeste li član neke mreže povezanih demonstracijskih i pilot farmi?			☐ DA	☐ NE
Kolika je okvirna površina na kojoj se usjevi uzgajaju?				
Koliku veličinu površine želite uključiti u demonstracijske farme?				

4. IZJAVE I POTPIS:

Potvrđujemo da na našem poljoprivrednom gospodarstvu provodimo mjere integrirane zaštite bilje.	☐ DA	☐ NE
Potvrđujemo da sredstva za zaštitu bilja koristimo samo kada se prijeđe prag štetnosti odnosno kada je nužno.	☐ DA	☐ NE
Potvrđujemo da su naši odgovori istiniti i potpuni.	☐ DA	☐ NE
Potpis		Datum

Uz Zahtjev se dostavljaju sljedeći prilozi:

1.